

Πρόληψη - Μείωση Επαναχρησιμοποίηση Ανακύκλωση

Ναταλία Γεωργίου-Τσιάκαλου

Λειτουργός Περιβάλλοντος
Τμήμα Περιβάλλοντος
Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και
Περιβάλλοντος

2019

ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ, ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΑ, ΑΧΡΗΣΤΑ, ΑΠΟΒΛΗΤΑ

- * Όταν ακούμε ή διαβάζουμε αυτές τις λέξεις, τι μας έρχεται στο μυαλό;

Αντικείμενα τα οποία, δεν τα θέλουμε πια και τα πετάμε.
Αντικείμενα τα οποία έχουν συμπληρώσει τον κύκλο ζωής τους.

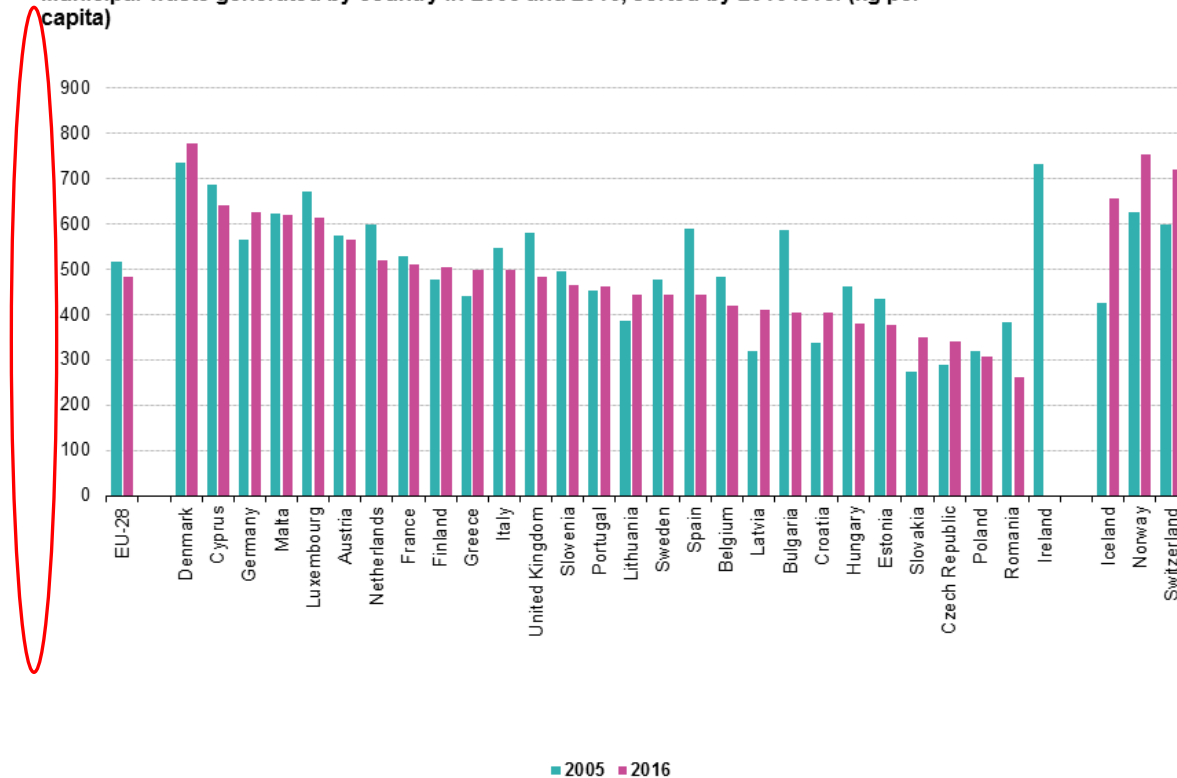
- * Στην πραγματικότητα:

Τα αντικείμενα αυτά είτε με επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση ή ανάκτηση ή επιδιόρθωση, μπορούν να επεκτείνουν το χρόνο ζωής τους και να επανέλθουν στη «ζωή» ως χρήσιμα αντικείμενα.

Επιδιορθώνοντας ένα αντικείμενο, ανακυκλώνοντας ή μεταποιώντας το δίνοντας του και πάλι χρηστική αξία, εξοικονομούμε ορυκτούς πόρους, εξοικονομούμε οικονομικούς πόρους και συμβάλλουμε παράλληλα κι εμείς στην προστασία του περιβάλλοντος μας.

Δημοτικά απόβλητα/απορρίμματα, που παράγονται στα νοικοκυριά της Ε.Ε

Municipal waste generated by country in 2005 and 2016, sorted by 2016 level (kg per capita)

Πού καταλήγουν τα απόβλητα/απορρίμματα μας....

Τι γίνεται αν δεν τα διαχωρίζουμε και τα απορρίπτουμε στα σκουπίδια;

Καταλήγουν στις χωματερές ή ανεξέλεγκτα στην Φύση

πόσα χρόνια χρειάζονται για να διαλυθούν στη θάλασσα;

γυάλινο μπουκάλι
1.000.000
χρόνια

πετονά
600
χρόνια

πلاστικό μπουκάλι
450
χρόνια

κουτί αλουμινίου
80-200
χρόνια

λαστένια σόλα
50-80
χρόνια

πλαστικό ποτήρι
50
χρόνια

κουτί κονσέρβας
50
χρόνια

ντύλον ύφασμα
30-40
χρόνια

πλαστική σακούλα
10-20
χρόνια

φύλλο ψωμάρι
1-5
χρόνια

μάλλινα ρούχα
1-5
χρόνια

κόντρα πλακέ
1-3
χρόνια

κάρτινη συσκευασία γάλακτος
3
μήνες

τυρίνας μύλου
2
μήνες

εφημερίδα
6
εβδομάδες

φλούδα ποτοκαλιού
2-5
εβδομάδες

καρτοπετσέτα
2-4
εβδομάδες

όχι
σκουπίδια | σε θάλασσες
& ακτές

© Shutterstock / Rich Carey

ΠΛΑΣΤΙΚΟ

Για την παραγωγή του πλαστικού χρησιμοποιείται πετρέλαιο.

Πολλά πλαστικά καταλήγουν στη φύση, όπως αυτή η φιάλη.

Μετά από πέντε χρόνια ένα μέρος της θα αποσυντεθεί

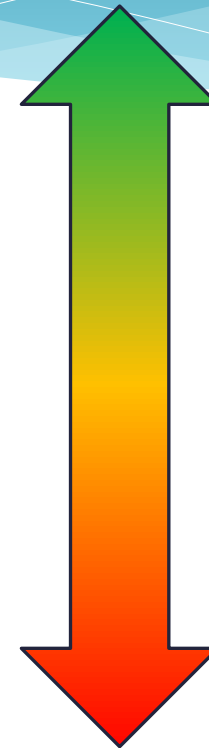
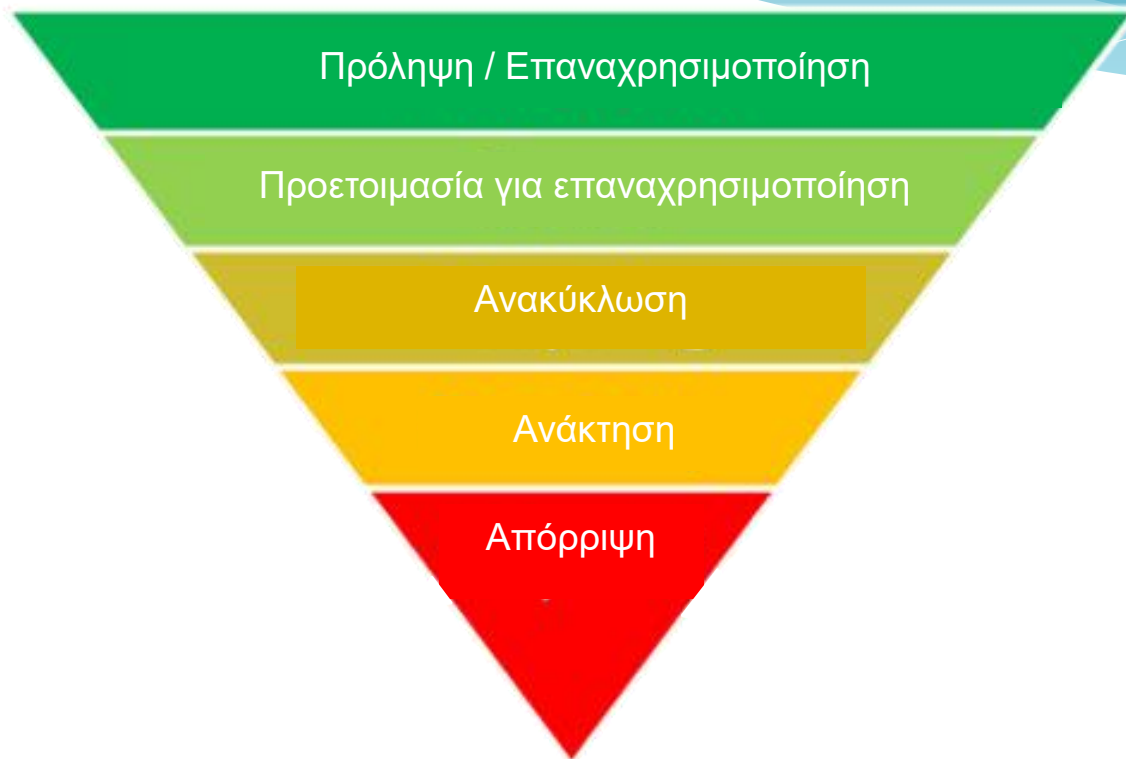
Μετά από 20 χρόνια η φιάλη παραμένει αναλλοίωτη...

Τα πλαστικά για να ανακυκλωθούν, θρυμματίζονται, θερμαίνονται και πολτοποιούνται για την κατασκευή νέων πλαστικών αντικειμένων.

Γνωρίζεις ότι...

- ☞ Το πλαστικό χρειάζεται από 100-400 χρόνια για να διαλυθεί αφού ταφεί;
- ☞ 300 εκατ. ευρώ το χρόνο ... γίνονται σακούλες;
- ☞ Στην Ελλάδα 30.000 τόνοι πλαστικές σακούλες πετιούνται σε χωματερές ή ανεξέλεγκτα;
- ☞ Πάνω από 1.000.000 πουλιά βρίσκουν θάνατο εξ' αιτίας των πλαστικών;
- ☞ 10.000 ψάρια πεθαίνουν κάθε χρόνο στην Μεσόγειο από πλαστικά μικροαντικείμενα που βρίσκονται στην θάλασσα;

Ιεράρχηση των αποβλήτων

Κυκλική Οικονομία Vs Γραμμική Οικονομία

ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

* Σε παγκόσμιο επίπεδο, κάθε χρόνο σχεδόν 1,3 δισεκατομμύρια τόνοι τροφής καταλήγουν στα σκουπίδια, παρ' όλο που θα μπορούσαν να καταναλωθούν.

* Παράλληλα, 868 εκατομμύρια άνθρωποι υποφέρουν από ασιτία.

* Η ποσότητα των 1,3 δις τόνων τροφής, θα μπορούσε να καλύψει τέσσερις φορές τις ανάγκες των 868 εκ. ανθρώπων που υποσιτίζονται.

Τι σημαίνει σπατάλη τροφίμων;

- Η σπατάλη τροφίμων προκύπτει από απορρίμματα τα οποία προέρχονται από την παραγωγή, τη διανομή και την κατανάλωση τροφίμων.
- Ο κάθε ένας από εμάς παράγει 628Kg αποβλήτων τον χρόνο. Από αυτά υπολογίζεται ότι, τα 179Kg αποτελούν σπατάλη τροφίμων.
- Περίπου 88 εκατομμύρια τόνοι τροφίμων σπαταλιούνται κάθε χρόνο στην ΕΕ — περίπου το 20% του συνόλου των παραγόμενων τροφίμων.
- Η σπατάλη τροφίμων επιφέρει σημαντικά περιβαλλοντικά και οικονομικά προβλήματα

Φάρμες,
αγροτικές
εκτάσεις και
ιχθυοτροφία

Χώροι
επεξεργασίας και
μεταποίησης

Χώροι φύλαξης

Αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων

Καταναλωτές
και χώροι
εστίασης

Υπεραγορές
και
καταστήματα

Μεταφορά
και διανομή

Αλυσίδα προμήθειας τροφίμων

Απώλειες: ασθένειες, καιρικές συνθήκες, φτωχός εξοπλισμός, διαλογή (αισθητικά εμφανίσιμα προϊόντα), μη κατάλληλα μεταφορικά μέσα, παραγωγική διαδικασία, ατυχήματα, υπερπαραγωγή, μη συντονισμός, μη ύπαρξη αγοράς κλπ

Σπατάλη: φύλαξη υπό λάθος συνθήκες, ληγμένα, προσφορές (1+1), αισθητική προϊόντος, χαλασμένα, λάθος αντίληψη της «κατανάλωση κατά προτίμηση πριν από ..» και «ημερομηνία λήξης»

Πού κρύβεται το πραγματικό κόστος στην παραγωγή των αποβλήτων

Αναλογία

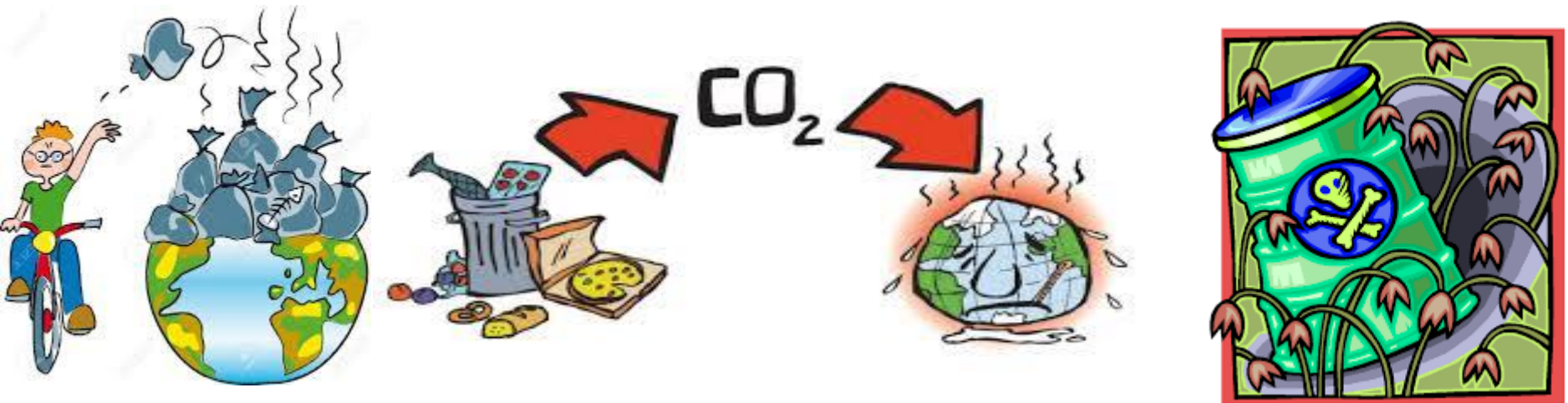
Ορατά Έξοδα: Κρυφό Κόστος
1: 10 με 30

Απόσυρση αποβλήτων

Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις ΓΗ - ΑΕΡΑΣ

- Επιβάρυνση/Ρύπανση εδάφους και νερού (χρήση λιπασμάτων, βιοκτόνων, φυτοφαρμάκων, αντιβιοτικών).
- Περίπου 3,3 δισεκατομμύρια τόνοι αερίων του θερμοκηπίου ρυπαίνουν την ατμόσφαιρα, φαινόμενο που επιδεινώνεται λόγω του μεθανίου που απελευθερώνεται από τα τρόφιμα που σαπίζουν στις χωματερές.
- Ανάγκη για μεγάλες εκτάσεις γης. Μείωση των φυσικών οικοσυστημάτων (καταστροφή δασών, αποξήρανση λιμνών κλπ)

Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις ΝΕΡΟ

- Τα τρόφιμα που πετιούνται κάθε χρόνο στην Ε.Ε. ευθύνονται για την κατανάλωση του 50% του νερού άρδευσης
- Για την παραγωγή των τροφίμων που παράγονται, αλλά δεν καταναλώνονται, απαιτείται μια ποσότητα νερού ίση με τον όγκο νερού του ποταμού Βόλγα της Ρωσίας, του μεγαλύτερου ποταμού της Ευρώπης.
- Για την παραγωγή ενός κιλού βοδινού κρέατος απαιτείται η κατανάλωση 5.000-10.000 λίτρων νερού.

Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- * Μεγάλα ποσά ενέργειας καταναλώνονται για την παραγωγή τροφίμων (καύσιμα σε αγροτικά οχήματα, κλιματισμός σε θερμοκήπια ή/και φάρμες, ενέργεια για την παραγωγή λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, κλπ)

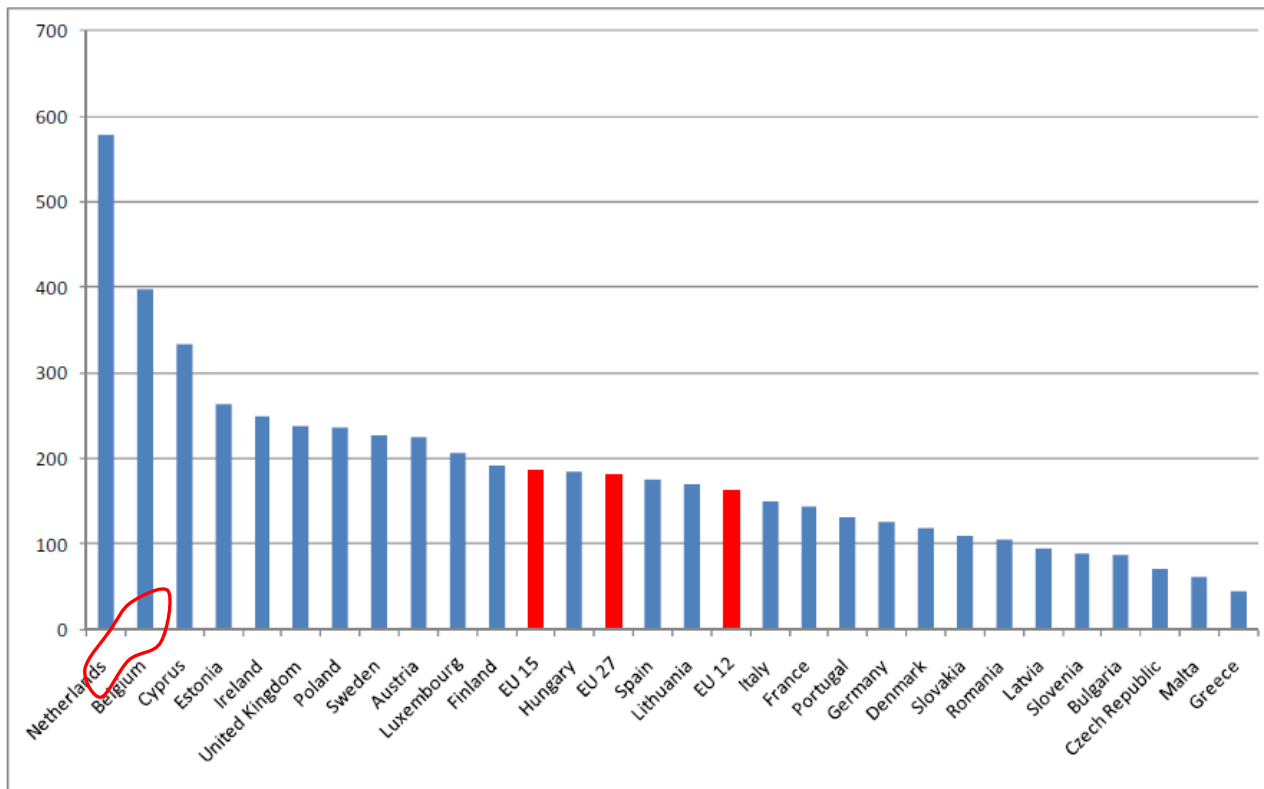

Οικονομικές Επιπτώσεις

- * Η σπατάλη τροφίμων έχει αντίκτυπο €670.000.000.000 το χρόνο παγκόσμια . Αλλιώς €595 το χρόνο για κάθε νοικοκυριό.
- * Κοστίζει σε όλους τους εμπλεκόμενους σε όλα τα στάδια (παραγωγή, μεταποίηση, διανομή, κατανάλωση) κυρίως όμως στον τελικό καταναλωτή

Σπατάλη τροφίμων στην Ε.Ε

Σκέψου, Δράσε, Άλλαξε

ΠΡΙΝ – έξυπνος αγοραστής

- * Σκέφτομαι τι αγοράζω και πότε θα το χρησιμοποιήσω
- * Προγραμματίζω τα γεύματά μου από πριν
- * Χρησιμοποιώ λίστα αγορών

ΚΑΤΑ - έξυπνος καταναλωτής

- * Βάζω στο πιάτο μου όση ποσότητα θα φάω (σε περίπτωση που θέλω περισσότερο, προσθέτω πάλι μετά.)
- * Επιλέγω τρόφιμα από βιολογική καλλιέργεια
- * Επιλέγω προϊόντα οικολογικά

Μετά – ηθικός πολίτης

- * Αποθηκεύω ότι περισσεύει από το φαγητό για αργότερα
- * Παίρνω στο σπίτι τα περισσεύματα από το εστιατόριο
- * Αξιοποιώ τα περισσεύματα για νέες συνταγές
- * Δίνω το περισσευμα σε φιλανθρωπία

Ανακύκλωσε ότι
δεν μπορείς να
καταναλώσεις

Προγραμματίσει

Πώς θα μειώσουμε
την σπατάλη
φαγητού;

Κατανάλωσε
το όλο ή
φύλαξε τα
περισσεύματ
α

Αγόρασε ότι
χρειάζεσαι

Μαγείρεψε
την σωστή
ποσότητα

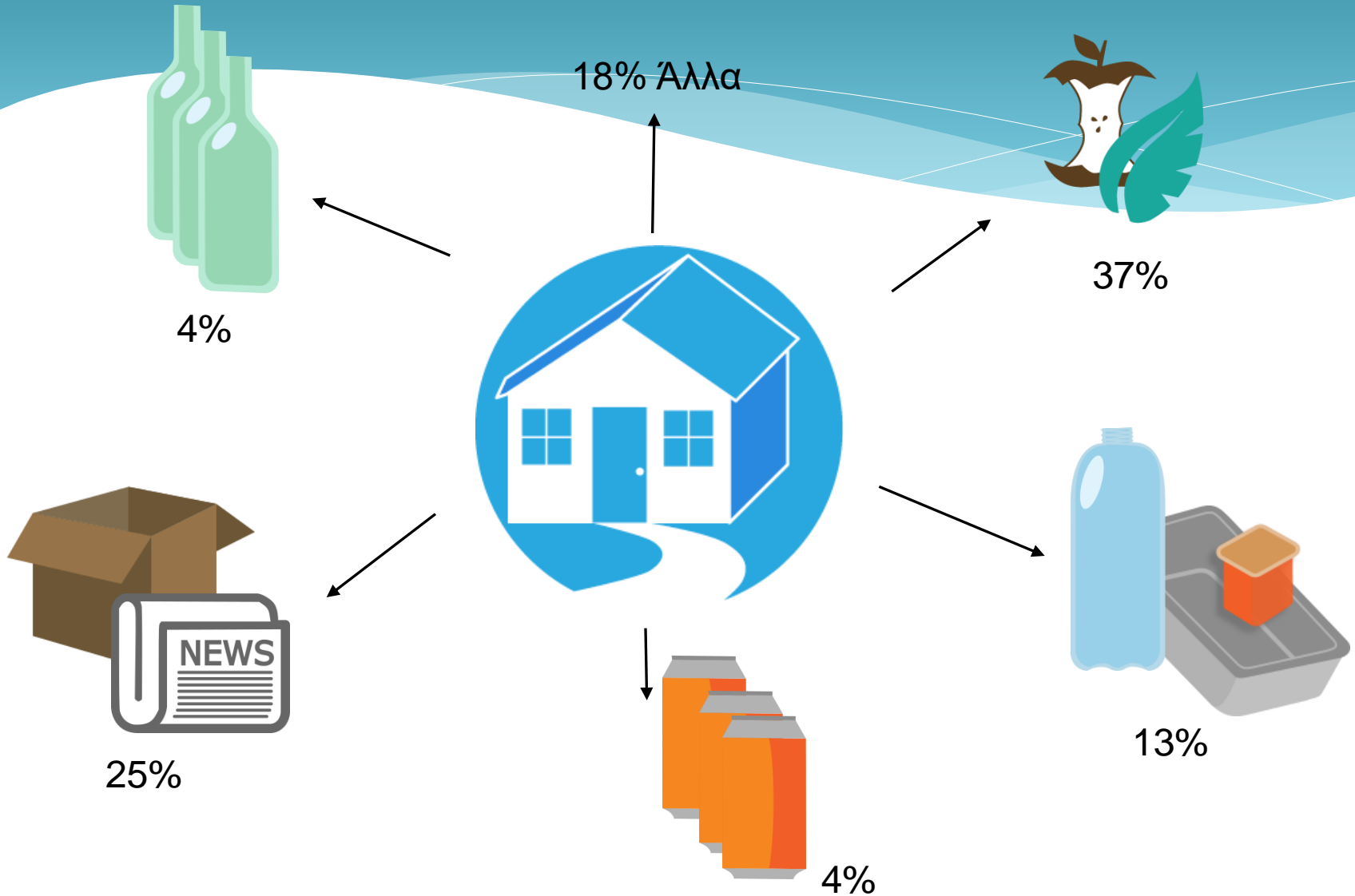
Φύλαξε
σωστά

Εκστρατεία Rethink Reduce – Reuse – Recycle

<https://www.youtube.com/embed/CpKhJl1vhPM?index=13&list=PLQj37pHBJFnwk4ZBASobDuq4vDGoGXYGv>

Ποιά είναι η σύνθεση των ανακυκλώσιμων αποβλήτων μας

Ανακύκλωση στη Κύπρο - Χωριστή συλλογή

Ροές οικιακών συσκευασιών
που συλλέγονται από την Green Dot
Κύπρου

Συλλογή ΡΜΔ και Χαρτιού

Πόρτα σε Πόρτα

Γυαλί -
Παγκύπρια

Τράπεζες συλλογής (bring banks) στις τουριστικές περιοχές και σε ορισμένες αγροτικές περιοχές με μικρό πληθυσμό

Άλλα ρεύματα αποβλήτων που συλλέγονται

Συλλογή
συσκευασιών
φυτοφαρμάκων

Κάδος ανακύκλωσης φυτοφαρμάκων

Σακούλα ανακύκλωσης φυτοφαρμάκων

Σύστημα Α.Φ.Η.Σ για
συλλογή μπαταριών

Σύστημα WEEE για
συλλογή ηλεκτρικών και
ηλεκτρονικών συσκευών

Συλλογή ιατρικών,
μολυσματικών
αποβλήτων

Συλλογή
ρουχισμού

Εντοπίστε τη διαφορά ...

Ευχαριστώ!

Ναταλία Γεωργίου-Τσιάκαλου

**Λειτουργός Περιβάλλοντος
Τμήμα Περιβάλλοντος
Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και
Περιβάλλοντος**

Email: ngeorgiou@environment.moa.gov.cy

Τηλέφωνο: 22408923